

MHB 1644

VAKOK VILÁGA

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének

FOLYÓIRATA

Főszerkesztő: Dr. Vas Tibor
A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke
Felelős kiadó: Dr. Bódi István főtktár
Szerkesztő: Barna Zoltán
Kiadóhivatal:
Budapest XIV., Május 1. út 47.
Telefon: 210-440

XL. évfolyam

1979. február

ISSN 0209-6765

V A K O K V I L Á G A

a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Főszerkesztő: dr. Vas Tibor
 Felelős kiadó: dr. Bódi István
 Szerkesztő: Barna Zoltán
 Kiadóhivatal: 1146. Budapest, Május 1. ut 47.
 Telefon: 210-440

T a r t a l o m j e g y z é k

	oldal
Dr. Vas Tibor: A Vakok Jóléti Világszervezete Európai Regionális Bizottsága 9. Közgyűlésének határozata a "Nemzetközi Gyermekek Év"-re vonatkozólag. /Prága, 1978.nov.17./	2
Dr. Vas Tibor: A vakok szociális jogainak deklarációja A WCWB Európai Reigonális Bizottsága IX. Közgyűlésének határozata /Prága, 1978.nov.17./	2
Dr. Bódi István: Tudósítás külföldi delegációk látogatásairól. A csehszlovákiai szövetség delegációjának látogatása.	5
A szocialista országok társ szövetségei elnökeinek értekezlete. Szocialista szövetségek elnökeinek értekezlete Budapesten	6
A kubai delegáció tanulmányutja Budapesten	7
Elnökségi ülés	7
Megyei szervezeteink életéből:	
Öregek napja Szegeden a Vakok Állami Intézetében	8
Somogy megyei tudósítás: Ünnepi körzeti taggyűlés Siófokon	9
Heves megyei tudósítás	9
Szövetségünk zenekarának és szólistáinak hangversenye Nyiregyházán	10
Szavalóverseny megyei szervezetünkénél	10
Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat	
Dosák Lajosné: Karl Marx-Stadti beszámoló	11
Kuminka Györgyné: Utórrórovat	
Szakkörünk vendége volt Tarján Györgyi	12
Félévi jelentés a sakkozók munkájáról	12
Tóth Lajos: Kulturális életünk hírei	13
Szövetségünk 1978. évi irodalmi pályázatának végeredménye	13
Üdülési felhívás	14
Dénes József: Sportrovat	
Molnár István: Beszámoló az egyéni sakkvilágbajnokságról	15
Közlemények	20
Innen-onnan	21

Dr. Vas Tibor:

A Vakok Jóléti Világszervezete Európai Regionális Bizottsága 9. Közgyűlésének határozata a "Nemzetközi Gyermek Év"-re vonatkozólag. /Prága, 1978. nov.17./

A Közgyűlés méltatta az ENSZ Közgyűlésének azt a határozatát, amellyel az 1979. évet a "Gyermekek Nemzetközi Év"évé deklarálta. A közgyűlés támogatja azt a célkitűzést, hogy segíteni kell annak a ténynek az elismerését, miszerint nemzeti és nemzetközi szinten a gyermekekkel foglalkozó terveknek tartalmazniuk kell a gazdasági és szociális gondoskodás fejlesztését. A látássérült gyermekeknek és azok szüleinek különleges érdekét figyelembe véve az ERB közgyűlése elhatározza:

1./ A vakoknak és a vakokért dolgozó minden szervezet elismeri annak a szükségességét, hogy az 1979-es Gyermekek Nemzetközi Évének célkitűzéseit teljes erejével támogassa. Minden lehetséges alkalmat meg kell ragadni arra, hogy a közvéleményt felvilágosítsák a vak gyermekek és szülei jogairól és szükségleteiről.

2./ Minden országban a vak gyermekeket mielőbb meg kell vizsgálni, hogy megfelelő egészségi és iskolai intézkedésekben részesüljenek. Minden szervezet, intézmény és iskola tekintse feladatának a vak gyermekek szüleinek felvilágosítását.

3./ A vak gyermekek családját különleges szociális támogatásban kell részesíteni. Elsősorban kapjanak segédert, gondozási költséget és adókedvezményeket, továbbá ingyenes orvosi ellátást, valamint segédeszközöket és oktatási anyagokat.

4./ A vakok iskolái részesüljenek anyagi támogatásban a célnak megfelelő épületek felépítéséhez, berendezések modernizálásához, hogy az intézmények mozgásképzésre is alkalmasak legyenek. Készítsék elő a vak gyermeket az életre, önállóságra, hogy a növekvő igényeknek megfeleljenek. Különös figyelmet kell fordítani a többszörösen fogyatékos vak gyermekekre.

5./ A vakoknak és a vakokért dolgozó szervezetek vegyenek részt olyan programban, melynek segítségével a fejlődő országokban a gyermekek megvakulása megelőzhető. Ehhez szükséges az orvosi kezelés biztosítása, gyógyszerek és vitamintartalmu élelmiszerek küldése.

6./ A vakoknak és a vakokért dolgozó szervezetek segítséget nyújtanak ahhoz, hogy a fejlődő országokban élő vak gyermekek helyzete javuljon. Ehhez tartoznak az iskolaépületek felépítése és bővítése, tanítók és szakemberek kiképzése, segédeszközök rendelkezésre bocsátása, Braille-írású könyvek nyomtatása, valamint játékok és foglalkoztatási anyagok küldése.

7./ A Gyermekek Nemzetközi Évével összefüggő célok előmozdítása érdekében működő szervezetek és intézmények a különböző nemzeti bizottságokban használják ki a lehetőséget arra, hogy a vak gyermekek számára nyújtandó sokoldalú támogatás szükségességéről a közvéleményt meggyőzzék.

- . -

Dr. Vas Tibor:

A vakok szociális jogainak deklarációja

A WCWB Európai Regionális Bizottsága IX. Közgyűlésének határozata
/Prága 1978. nov. 17./

Minden egyénnek megvan a joga ahhoz, hogy egyénisége fizikai, erkölcsi és szellemi téren kifejlődjék. Ezek az alapvető jogok megilletik a vakokat is. A társadalomnak kötelessége, hogy gondoskodjék azoknak a lehetőségeknek a megteremtéséről, amelyek segítségével a vakok ezeket a jogokat gyakorolhatják. Ennek a deklarációnak az alapja egyrészt az ENSZ-nek az emberi jo-

gokról szóló határozata /1948./ és különösen az FNSZ-nek a fogyatékosok jogairól szóló nyilatkozata /1975./.

A vakok szociális jogairól szóló deklaráció a fentiek szükséges kiegészítése, mert a vakság az egyik legsúlyosabb fogyatékoság és így bizonyos speciális intézkedések szükségesek ahhoz, hogy a vakok egyenlő jogai biztosítva legyenek. Fontos, hogy az alapvető szociális juttatásokról a nemzeti kormányok és a társadalom gondoskodjanak, hogy a vakok biztonságát, szabadságát, méltóságát garantálják és önálló életvitelét elősegítsék. A vakságot sohasem lehet teljesen ellensúlyozni jogi és társadalmi eszközökkel, de szociális jogokkal és intézkedésekkel bizonyos mértékig a társadalomba való beilleszkedésüket elő lehet segíteni. Az alábbi jogokat, mind a kormányoknak, mind a társadalomnak biztosítani kell.

I./ Az elemi rehabilitáció az iskolában és a foglalkoztatásban

1./ Azokat a személyeket, akik életük korai szakaszában lettek vakok államilag nyilvántartásba kell venni, hogy megfelelő orvosi ellátásban és tájékoztatásban részesüljenek. A később megvakult személyeket is rehabilitációban kell részesíteni. A rehabilitációnak ki kell terjedni a mozgásra, az alkalmazkodásra való előkészítésre és a foglalkoztatásra való előkészítésre.

A vak személyeket és másokat is fel kell világosítani azokról a feladatokról, amelyeket az életben meg kell oldaniuk.

2./ Minden vak képességeinek megfelelő szintű oktatásban kell, hogy részesüljön. Oktatási és technikai segédeszközökkel el kell látni őket. A vak tanulókat pénzbeli juttatásban is kell részesíteni, hogy felolvasót tarthassanak.

3./ Ez a képzés fontos feladat a fogyatékos személyek számára. A vak személyek részére biztosítani kell a foglalkoztatási rehabilitációt ügyességüknek és képességüknek megfelelően. A különböző szintű állami szervezetek biztosítani kell megfelelő munkahelyet a vakok részére, amelyekben a vakságból eredő hátrányok kiküszöbölhetők. Ezeket a munkahelyeket el kell látni a szükséges segédeszközökkel. Az egyenlő munkáért egyenlő bér alapelve a vak dolgozókra is alkalmazni kell, a látó dolgozókkal megállapított azonos módon.

A felelős munkakörben dolgozó vakok részére megfelelő látó segéret kell biztosítani.

4./ Az elemi rehabilitációhoz szükséges iskolai és foglalkoztatási oktatás ingyenes.

II./ Szociális helyzetet biztosító járadék

A célvállalatoknál, vagy más munkaterületeken dolgozó vakoknak szükségük van meghatározott időközönként rendszeres pénzbeli járadékra a kompenzáció érdekében. A járadék nagyságát úgy kell kiszámítani, hogy a vakok a látókkal azonos helyzetbe kerüljenek. Ez a személyi járadék, amelyet a vak kap a kompenzáció érdekében, semmilyen szempontból nem számít jövedelemnek.

III./ Pénzbeli kompenzáció a vakok számára

A vaksági személyi járadéknak a vak számára biztosítani kell a reális egyenlőséget. Ezt a kompenzációt szolgáló járadékot a vaknak meg kell kapnia, tekintet nélkül jövedelmének és vagyonának nagyságára. A járadék nagyságát meghatározza az a körülmény, hogy ennek segítségével a vak kiküszöbölje mindazt a hátrányt, ami a vakságból ered.

IV./ A vakokat szolgáló technikai segédeszközök fejlesztése és szétosztása

1./ Az oktatást, a foglalkoztatást és a szórakoztatást szolgáló segédeszközökhöz hozzá kell juttatni a vakokat. A vakságban szenvedők között - bármilyen okból vakultak meg - segédeszközöket kell szétosztani.

2./ A vakok számára szolgáló segédeszközök kutatását, gyártását és szétosztását a kormánynak anyagilag támogatnia kell. A segédeszközök fejlesztését az illetékes technika fejlesztést ellenőrző szervezetnek figyelemmel kell kísérni.

3./ A vakok számára a legfontosabb segédeszközöket ingyen kell szétosztani.

4./ A vezetőkutyaikat ingyen kell szétosztani és táplálásukat pénzbeli juttatással kell támogatni.

V./ A közforgalmu járművek viteldijára vonatkozó kedvezmények és más közszolgáltatásokat érintő kedvezmények

1./ A helyi utazás ingyenes legyen a vak, a vakot kísérő személy és a vezető kutya részére. A távolsági utazás /vasut, országut, hajó és repülőgép/ költségmentes a kísérő személy és a vezető kutya részére.

2./ A posta ingyen továbbítsa a Braille és magnetofon könyveket, leveleket, küldeményeket, amennyiben a feladó vagy a címzett vak. Ez vonatkozik a segédeszközökre is.

3./ A rádió és televízió díj fizetése alól a vakokat mentesíteni kell.

4./ A vak személyek részére ingyenes legyen a telefon felszerelése, és alapdíjat ne kelljen fizetnie.

5./ A vak és kísérője csak egy jegyet legyenek kötelesek váltani kulturális, tudományos és sport rendezvényeken.

VI./ Az adózás csökkentése

Annak érdekében, hogy a vakságból eredő hátrány csökkenjen, a vak részére bizonyos adókedvezményt kell biztosítani, éspedig: a vezetőkutya, lakás, autó és stb. vásárlás tekintetében. Egyéb esetekben is adókedvezményben részesüljenek a nemlátók.

VII./ Egészségügyi és üdültetési szolgáltatások

1./ A vak egyén rendszerint különleges stressz hatások alatt áll és ezért kivételes egészségügyi ellátásban kell részesülnie.

2./ A vak személynek megfelelő időközönként profilaktikus és gyógy-mód tanfolyamon kell résztvennie egészségi állapotának megfelelően.

3./ A vak személynek és kísérőjének szervezett üdülést kell biztosítani.

VIII./ Az előrehaladott koru vakok egyéni, lakás és egyéb figyelemreméltó problémái

1./ A nemzeti kormányok és egyéb hatóságok biztosítsanak a vakok számára megfelelő lakást. Különleges figyelmet kell fordítani a vakok lakásigényére. A szociális gondozóknak és más hasonló szervezeteknek törődni kell azzal, hogy az előrehaladottabb koru vak egyének is megfelelő lakáshoz jussanak.

2./ Vak személyeknek, amennyiben ezt az elhelyezést kívánják, helyet kell biztosítani vakok intézetében vagy aggok otthonában. Az idős vakokat ezzel kapcsolatban megilleti a választás joga.

IX./ Nemzetközi személyazonossági igazolvány vak utazó részére

Azok a vakok, akik külföldre kívánnak utazni, kérhessenek olyan nemzetközi személyazonossági igazolványt, amelynek alapján ugyanazokban a kedvezményekben és engedményekben részesülhessenek, mint annak az államnak a vakjai, amely országban tartózkodnak. Ezért javasoljuk egy ilyen nemzetközi személyazonossági igazolvány bevezetését.

X. Tájékoztatás

Minden állam hatóságai és társadalmi szervezetei kötelesek tömören felvilágosítani a vakokat az őket megillető jogokról. Alapot kell létrehozni, amely szükséges ahhoz, hogy előállítsanak és szétosszanak a vakok

között akusztikai segédeszközöket, Braille-folyóiratokat és nemzeti szinten biztosítsák a tájékoztatást a legkülönbözőbb csatornákon keresztül. A rádió műsorokban a vak hallgatók részére növelni kell a szóbeli tájékoztatást szolgáló adatok számát.

- . -

Dr. Bódi István:

Tudósítás külföldi delegációk látogatásairól
A csehszlovákiai szövetség delegációjának látogatása

A Csehszlovák Szocialista Köztársaságban működő Rokkantak Szövetsége /Zváz Invalidu/ vakügyi szekciójának négytagú delegációja 1978. szeptember 18-a és 22-e között meghívásunkra a szövetségénél látogatást tett.

A tanulmányut viszonzása volt a magyar vakügyi szakemberek 1977. évi csehszlovákiai látogatásának. A csehszlovák delegáció vezetője Miloslav Filipec, a Zváz Invalidu vakszekciójának vezetője volt. Tagjai: Milos Zika, a META cég igazgatója, Jozef Kis, a lőcsei Vakok Általános Iskolájának igazgatóhelyettese, Jozef Vizvári, a lőcsei vakok Elemi Rehabilitációs Központjának igazgatója voltak.

A vendégek munkaprogramja a következőképpen alakult: Szeptember 12-én délután nyitóértekezlet a szövetségben, melyen részt vett a Szociális Intézetek Központjának képviselőtében dr. Poór Sándor igazgató, Sólyom Jánosné főelőadó, valamint Dorkó Györgyné, a budapesti Vakok Állami Intézetének igazgatója.

A szövetség részéről megjelent dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtitkár, Daru Geróné osztályvezető-helyettes, Szemerédi István szakmai csoportvezető, valamint a következő napok munkaprogramjaiban résztvevő előadók.

A nyitómegbeszélésen a tanulmányut résztvevői átfogó ismertetést kaptak; a magyar vakügyi viszonyokról, a Szövetség munkájáról és a tanulmányut tervezett programjáról. A nyitómegbeszélést követően a szövetség különböző egységeinek megtekintésére került sor. A vendégek megtekintették a Studiót, a Braille nyomdát és a Hangoskönyvtárat.

Munkája során a delegáció megtekintette a Fővárosi Kefe- és Seprűgyártó Vállalatot. A vállalat működéséről, az ott folyó hagyományos tevékenységről, valamint a textilszövéstről és kooperációs műhelyről Köves Gábor, a vállalat főmérnöke adott tájékoztatást.

A dolgozók vállalati szociális ellátásáról, a társadalmi szervek munkájáról ugyancsak Köves főmérnök adott ismertetést. A tájékoztatás után a vendégek üzemlátogatást tettek. A delegáció elismerését fejezte ki a vállalat termelési és szociális eredményeit illetően. Nyilatkozatok szerint Csehszlovákiában is a hazai törekvésekhez hasonló elvek érvényesülnek a vakok és gyengénlátók foglalkoztatása terén.

A delegáció látogatást tett a Szociális Intézetek Központjában. A SZIK. munkájáról, felügyelete alá tartozó intézetek tevékenységéről és a jövő feladatairól dr. Poór Sándor igazgató adott tájékoztatást. A tájékoztató után a vendégek megtekintették a budapesti Vakok Állami Intézetét.

A Vakok Általános Iskolájában és Nevelőotthonában tett látogatáson a vendégeket dr. Méhes József, az iskola igazgatója fogadta. Az iskola történetének rövid ismertetése után a jelenleg folyó oktatási rendszerről adott tájékoztatást.

A delegáció tagjai külön is értékelték az ovodai tagozaton folyó munkát, ugyanis ilyen tagozat a Csehszlovák Tiflopedagógiai rendszerben ez idő szerint még nincs.

A delegáció meglátogatott egy alsó és felsőtagozatos osztályt is. Az osztályokban tett látogatásra dr. Dikmann Mátýásné igazgató helyettes kísérte el a megjelenteket.

A látogatók elismerően nyilatkoztak az iskolában folyó oktató-nevelő munkáról, a tanulók fegyelmességéről, és a speciális taneszköz ellátottságról.

A Vakvezető Kutyaképző Intézet megtekintése során vendégeinket az iskola működéséről Fehér Gyula igazgató tájékoztatta.

Dr. Ferenczy Emil, a vakvezető kutyaképzés elméleti és gyakorlati módszereit ismertette. Tekintettel arra a körülményre, hogy Csehszlovákiában a vakvezető kutyaképzés jelenleg ugynevezett amatőr szinten van, a látogatók nagy figyelemmel fogadták a tájékoztatót, és élénk érdeklődéssel tekintették meg a kiképzés alatt lévő kutyákat, valamint a különböző kiszolgáló helyiségeket.

A delegáció tagjainak a fenti munkaprogramokon kívül izelítőt adtunk a vakok kulturális életéből; meghallgatták a Homérosz kórust és felkeresték a vakok szabadidő eltöltésének kedvelt színterét, a Vakok Kertjét is.

A tapasztalatcsere összefoglaló és kiértékelő megbeszélése szeptember 21-én volt. A tapasztalatcserét a delegáció tagjai pozitíven értékelték, a jövőre nézve szintén ajánlják, mint az információk cseréjének hatékony módszerét.

A jelenlegi, átfogó általános témájú tájékozódás helyett viszont szakosított, egy-egy probléma vagy feladatkörre összpontosított tanulmányutakat javasolnak.

A csehszlovák elvtársak e javaslatával Szövetségünk egyetért és a jövőben ilyen jellegű munkakapcsolatot magyar részről, a zenészek képzése, a zongorahangolók szakmai oktatása, valamint a felnőtt korban megvakultak elemi rehabilitációjának tanulmányozása területén tartunk fontosnak.

- . -

A szocialista országok társszövetségei elnökeinek értekezlete

Szocialista szövetségek elnökeinek értekezlete Budapesten

A Szövetség fennállásának 60 évfordulója kapcsán 1978-ban számos program lebonyolítása mellett megtartottuk a szocialista országokban működő társszövetségek elnökeinek értekezletét szövetségünk székházában.

Az értekezletet október 10-12-e között tartottuk. A találkozón nyolc külföldi társszövetség képviseltette magát. A magyar ábc betűrendjének megfelelően az alábbi államok szövetségei küldték el képviselőiket: Bulgária: Szapsz Karafezov alelnök; Csehszlovákia: dr. Jahn Dritna elnök; Jugoszlávia: Vladusics Stevó elnök; Kuba: Carlos Olivars Sanchez elnök; Lengyelország: dr. Micha Kaziów, a vakok ujságának szerkesztője; Német Demokratikus Köztársaság: Alfred Schäfer alelnök; Románia: Radu Petre jogász; Szovjetunió: Denis Petrovics Dorosch alelnök.

A funkcionáriusok egy-egy kísérelővel jöttek.

A nyolc szocialista ország küldöttei érkezésük napján megismerkedtek a szövetséggel, megtekintették a különböző egységekben folyó munkát, és a szemléltető jellegű házi kiállítást. Az elnökök megbeszélésére október 11-én került sor.

A megbeszélést dr. Vas Tibor, a szövetség elnöke nyitotta meg. Ünnepes keretek között üdvözölték a küldötteket, ezt követően valamennyi delegátus szót kért, méltatták szövetségünk elért eredményeit és tolmácsolták a társszövetségek jókívánságait. A közelmúltban alakult kubai szövetség dr. Vas Tibort tiszteletbeli tagjául fogadta.

Dr. Vas Tibor elnök a megbeszélés szakmai programját a következő vakügyi vonatkozású kérdések napirendre tűzésével alakította ki:

- 1./ a Vakok Jóléti Világtanácsa és a Vakok Nemzetközi Szövetsége kapcsolatának kérdése.

A Vakok Nemzetközi Szövetsége és a Vakok Jóléti Világtanácsa fuziójával kapcsolatban milyen álláspont kialakítása célszerű.

- 2./ Megfontolása annak a problémának, hogy ki legyen az Európai Regionális Bizottság elnöke, tekintettel arra, hogy Dr. Drita /Cseh-szlovákia/ megbízása lejár.
- 3./ A szocialista országok vakok szövetségeinek részvétele a Nemzetközi Gyermekek célkitűzéseinek megvalósításában, különös tekintettel a látásfogyatékos gyermekekre.
- 4./ Előkészületek 1981-re, a Fogyatékosok Nemzetközi Évére.
- 5./ Felkészülés a Vakok Jóléti Világtanácsa 1979. évi, Lagosban megrendezendő kongresszurása.

A megbeszélésen csak a kérdések feltevésével és egyes javaslatok, ajánlások megvitatására volt lehetőség, érdemi döntés nem született.

A továbbiakban a meghívott vendégek látogatást tettek a Fővárosi Képes Seprűgyártó Vállalatnál és meghallgatták a Homérosz kórus és zenekar műsorát.

A szocialista társszövetségek elnökeinek megbeszélése hasznosnak bizonyult, ezt a résztvevők is kinyilvánították.

...

A kubai delegáció tanulmányutja Budapesten

A szocialista elnökök értekezletére hazánkba látogató kubai vakügyi delegáció két tagja: dr. Carlos Olivares Sanchez elnök és Francisco Gustavo Orta Valdés külügyi titkár október 13-a és 17-e között tanulmányuton való részvételre Budapesten maradtak. Az elnöki értekezlet programjában természetesen részt vettek, további munkájukat ennek figyelembevételével szerveztük.

Az 1978 márciusában alakult kubai szövetség képviselői részletes ismertetést kaptak a magyar szövetség szervezeti felépítéséről, a tagszervező munkáról és a szövetség fontosabb feladatairól.

A delegáció gondosan tanulmányozta a látási fogyatékosok magyarországi foglalkoztatását, illetve annak néhány területét. Látogatást tettek a Vakok és Csökkent-munkaképességűek Kosárfonó Háziipari Szövetkezeténél. Az itt látottakról elismeréssel nyilatkoztak. - Tanulmányozták a gyógymasszór képzést is. A szövetségben kapott tájékoztatón túlmenően a kiképzés elméleti és gyakorlati részét az Országos Reuma és Fizikóterápiás Intézetben is tanulmányozták.

Vendégeink látogatást tettek a Vakok Általános Iskolájában és Nevelőotthonában is.

A delegáció az Egészségügyi Minisztérium Szociálpolitikai Főosztályán is látogatást tett. A látogatókat dr. Völgyi Lajos főosztályvezető elvtárs és Jakab Anna elvtársnő, főosztályvezető-helyettes fogadta.

Vendégeink szabadidejének kellemes eltöltését is igyekeztünk elősegíteni; budapesti városnézésen vettek részt.

A kubai szövetség képviselői európai utazásuk során több szocialista ország szövetségénél tettek látogatást. Magyarországról október 17-én utaztak el, a magyar szövetségben folyó munkát nagyon eredményesnek mondták, kifejezték, hogy munkájukhoz sok hasznos ismeretet szereztek hazánkban.

- . -

Elnökségi ülés

Szövetségünk Központi Elnöksége 1978. november 21-én ülést tartott. Jelen voltak: dr. Vas Tibor elnök, dr. Bódi István főtítkár, dr. Jáksó László, Kuminka Györgyné, dr. Sólymos Gyula, dr. Szabó Károly, dr. Széll Lajos, Szemerédi István, dr. Szigeti György, Zichó József elnökségi tagok.

Dr. Vas Tibor elnök megnyitotta az értekezletet és tájékoztatta a Központi Elnökséget a WCWB Európai Regionális Bizottságának 1978. nov. 17-én Prágában megtartott nemzetközi konferenciájáról, melyről lapunkban részletes beszámolót olvashatnak.

Az 1. napirendi pontban Gerdelics Ferenc főelőadó tartott tájékoztatót a vakok közlekedésének néhány fontos kérdéséről és bejelentette, hogy november 23-án a témából kerekasztal konferenciát tervez szövetségünk szakmai csoportja.

Az előadást élénk vita követte, ugyyszólván a Központi Elnökség minden tagja elmondta véleményét. /Itt említjük meg, hogy Dosek Lajosné, a Vakok Általános Iskolájának és Nevelőotthonának testnevelő tanára 1978. október 9. és 21. között Karl Marx-Stadtban résztvett a vakok nemzetközi mozgásoktatási tanfolymán. Dr. Vas Tibor elnök ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy el kell értnünk, hogy a jövőben az ilyen tanfolyamokra látó résztvevő mellett vak személyt is küldhessünk és bejelentette, hogy az NDK-ban 1979-ben is lesz hasonló tanfolyam.

A 2. napirendi pontban a könyvkijelölő bizottság javaslatait hallgatta meg a testület. Tóth Mária, a bizottság elnöke ismertette a javasolt műveket, amelyeket a Központi Elnökség tulnyomó részben jóváhagyott.

Ezt követően bejelentések, javaslatok hangzottak el. Dr. Szabó Károly bejelentette, hogy beszámolt a Vas megyei Tanács VB előtt megyei szervezetünk munkájáról. Megállapította, hogy a beszámolót nagy érdeklődéssel hallgatták. Tájékoztatást adott a VB-nek arról, hogy a Vakok szombathelyi Állami Intézete jövőre lesz 75 éves. A Megyei Tanács elnöke ígéretet tett, hogy a méltó megünnepléshez támogatást nyújt.

Dr. Szigeti György bejelentette, hogy Baranya megyei szervezetünk Pécssett új irodába költözik. A kiszemelt helyiség rendbehozása nagyon sok munkával jár, ennek ellenére, reméli, hogy rövidesen az új helyen fogadhatják a sorstársakat.

Dr. Bódi István főtitkár bejelentette, hogy dr. Méhes József, a Vakok Általános Iskolájának és Nevelőotthonának igazgatója a vakok munkába helyezését kezdeményezte a Csepel Kerékpár Üzemben. Az üzem vezetőivel sikeres tárgyalásokat folytattunk. Minden valószínűség szerint gyengénlátó betanított szereldei munkásokat tudnak majd alkalmazni.

Zichó József tanár bejelentette, hogy a Vakok Általános Iskolája és Nevelőotthona a KOZMOSZ KTSZ-szel szocialista szerződést kötött, mely így minden évben előképzett zongorahangolókat vesz fel, továbbképzési és munkába helyezi őket.

Az ülés dr. Vas Tibor elnök zárszavával ért véget.

- . . -

Megyei szervezeteink életéből

Öregek Napja Szegeden a Vakok Állami Intézetében

A Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Csongrád megyei Szervezetének kulturcsoportja színvonalas műsor keretében köszöntötte 1978. október 30-án Szegeden az intézet idős gondozottjait.

Ünnepi köszöntőt dr. Jáksó László, a megyei szervezet elnöke mondott, majd egy Ády és egy Tóth Árpád verset szavalt el. Ezt követően a kulturcsoport tagjai - Achim Mária, ifj. Jáksó László, Kiss Éva, Klimász Sándor, Klimász Sándorné, Rózsahegyi Sándor és Török Gyula a műsorban vidám novellákat és monológokat adtak elő; Heltai Jenő, Juhász Gyula, Petőfi Sándor, Szilágyi Anna verseiből szavaltak; operetttrészeteket, régi slágereket, örökzöld melódiákat és szép magyar nótákat szólaltattak meg. A műsor szóló-zongoradarabjait ifj. Jáksó László, a harmonika számokat Török Gyula játszotta. Az énekek zongorakiséretét Mihályi István és dr. Jáksó László látta el. A műsor szövegíróje Klimász Sándorné és e sorok írója volt. A program után Kiss Rózsa intézeti gondozott - a megyei elnökség tagja - társai nevében is köszönetet mondott a kedves megemlékezésért.

Barna Mihály

...

Somogy megyei tudósítás:

Ünnepi körzeti taggyűlés Siófokon

Megyei szervezetünk siófoki körzeti csoportja ünnepi taggyűlést tartott november 9-én a Járási és Városi Művelődési Központ színháztermében.

Előljáróban Horváth Béla körzeti elnök meleg szavakkal köszöntötte a jelenlévőket, akik a városból, a környező falvakból és más városokból érkeztek. Többek között elmondotta, hogy pontosan egy éve alakult meg a körzet. Az évforduló megünneplése igen fontos és kedves mindnyájunk számára.

A köszöntő után a siófoki Társadalmi Ünnepséget Szervező Iroda rendezésében a zeneiskola növendékei, az 5-ös számú ovoda és az 1. számú általános iskola tanulói szórakoztatták műsoraikkal a jelenlévőket. Vonós zene, táncok, szavalatok, népdalok - egyedül és énekkarral -, furulyaszóló és örökzöld dallamok - zongorán - hangzottak el.

Az ovodások egy-egy szál virágot adtak az elsősorban ülő vendégeknek és műsoruk befejeztével pedig cukorkát dobáltak a közönségnek.

A program után e sorok írója meleg szeretettel köszöntötte a megjelenteket. Az Országos Központ részéről jelen voltak: dr. Bódi István főtitkár, dr. Sólymos Gyula alelnök, Gerdelics Ferenc főelőadó - megyei szervezetünk instruktora és Daru Geróné osztályvezető-helyettes.

A megyei szervezet részéről: Forró József titkár és dr. Komáromi István ügyintéző.

Siófok város képviselőiben ott voltak: Fajtai László, a Városi Tanács Szociálpolitikai főelőadója; dr. Schmidt Sebestyén, a KÖJÁL városi főorvosa; valamint a Társadalmi Ünnepséget Szervező Iroda vezetője, a Járási és Városi Pártbizottság képviselője, a Járási és Városi KISZ-Bizottság titkára, a Járási és Városi Vöröskereszt titkára, a Megyei Vöröskereszt vezetőségi tagja és sokan mások.

Elküldték képviselőiket Marcali, Dombóvár, Zalaegerszeg és Nagykanizsa is.

Elsőként dr. Kassai Kálmán nyugalmazott egyetemi adjunktus méltatta november 7-e jelentőségét. Majd dr. Bódi István főtitkár tartotta meg ünnepi beszédét, melyben foglalkozott a szövetség történetével 1918-tól napjainkig. Beszéde végén emléklapokat nyújtott át azoknak, akik kiemelkedő munkával segítettek a körzet tevékenységét, és akik korábban a megyei taggyűlésen elfoglaltságuk miatt nem jelenhettek meg.

A beszéd után Daru Geróné osztályvezető-helyettes felolvasta dr.

Vas Tibornak, a szövetség elnökének köszöntő levelét a siófoki körzethez. Horváth Béla körzeti elnök beszámolója következett a körzet egy éves munkájáról. Egyebek között foglalkozott a taglétszám alakulásával és a családlátogatásokkal, a jól sikerült kirándulásokkal és klubnapokkal. Kiemelte, hogy jó kapcsolat alakult ki a Marcali körzeti csoporttal; segítségnyújtanak a barcsi körzeti csoport 1979. május 1-re tervezett megalakításához. Örömmel adta hírül, hogy megalakult a vakok és látók baráti köre, családvédelmi bizottságot alakítottak és megszervezték a jogsegélyszolgálatot.

A következőkben dr. Útő Sándor, a megyei Vöröskereszt vezetőségi tagja beszélt a Magyar Vöröskereszt munkájáról és eredményeiről; majd a hozzászólásokra került sor. Az ünnepi taggyűlés az elnök zárszavával ért véget. Az esemény után a körzeti csoport vendégül látta a jelenlévőket a SZOT Csepeli Vasmű üdülőjében, ahol ebéd, tombola várta az ideérkezőket.

...

Heves megyei tudósítás

November 6-án bensőséges ünnepséget tartottunk Gyöngyösön, a Zeneiskola nagytermében.

Mi egriek együtt ünnepeltünk a gyöngyösi és környékbeli sorstárakkal. A megnyitót Borbély Lajosné tartotta, majd Hanuszka József titkár méltatta november 7. jelentőségét és megemlékezett szövetségünk fennállásának 60. évfordulójáról. Egyebek között beszélt arról, hogy a mult rendszerben milyen nehéz volt a vakok sorsa, ma az állam sokoldalú támogatását élvezzük. Beszéde után az egri kulturgárda a gyöngyösi sorstársakkal együtt színvonalas műsort adott. Szavalatok, operettek, dalok, táncdalok váltogatták egymást, majd cigánytánccal fejeződött be a program.

Műsor után a vidéki vendégeket a gyöngyösiiek saját készítésű süteménnyel és saját terméssel borral kínálták. Nemes borral koccintottunk és a fehér asztalnál beszélgettünk.

Mivel a műsorban szerepelt "homokóra" itt sem állt meg, megköszöntük kedves sorstársainknak a szíves vendéglátást és ki a vasúthoz, ki az autóbuszállomáshoz indult, hogy hazautazzon.

Göbolyös István
Eger

.....

Szövetségünk zenekarának és szólistáinak hangversenye Nyiregyházán

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére meghívtuk szövetségünk budapesti zenekarát /Zsolnay Ágoston karnagy vezetésével/, Barna Mária, Köteles György és Varga Pál énekszólistákat, valamint dr. Molnár Katalint és Turi Józsefet, akik verseket szavaltak. Az ünnepi hangversenyre a Megyei Könyvtár előadótermében került sor november 5-én. Az eseményen sorstársainkon kívül számos külső érdeklődő is részt vett.

Lázás készülődés: Kovács Oszkár gyakorlott füllel és kézzel igyekszik korrigálni a túlfűtött helyiségben széthangolódott zongorát. Elhelyezkedés a szűk színpadon! Ideges tömondatokban kérés, utasítás pár perccel kezdés előtt. A szereplők egymásért, önmagukért izgultak, mi az ő sikerükért szurkoltunk. Elcsendesedik a nézőtéri moraj, s felcsendült Mozart muzsikája. A feszültség egy pillanat alatt feloldódik. A muzsikások az élet szépségéről, örömeikről, nagy nyugalomról mesélnek légiesen szárnyaló hangon, oly meggyőzően, hogy hiszünk nekik. Mozarton kívül hallhattuk Purcel, Händel, Beethoven, Csajkovszkij egy-egy remekművét. Megragadott a karnagy szellemes hangszerelése, mellyel olyan könnyen legyőzte a sajátos hangszerösszetételből adódó nehézségeket. Az első rész egyik nagy sikere volt Johann Strauss Denevér című operettjéből a Kacagó ária. Megcsodálhattuk Barna Mária iskolázott, csillogó hangját, virtuóz technikáját, temperamentumát, érzelemgazdagságát. Felvillanyozta a közönséget és zugott a taps.

Szünet után az énekszólisták magyarnótákkal és cigánydalokkal kedveskedtek a közönségnek. Műsorszámukat a zenekar tagjaiból alakult kísérgyűjtés kísérte, Kirner Gusztáv vezetésével.

Turi József szavolata méltó előadásban idézte fel a szovjet hatalom születésének hőskorát. Dr. Molnár Katalin pedig két vidám verssel tette színesebbé a műsort. A program után a megyei szervezet tagsága és elnöksége nevében Varró János titkár meleg szavakkal köszönte meg a sokáig emlékezetes hangversenyt.

Szavaloverseny megyei szervezetünkénél

November 25-én került sor a nemes vetélkedőre szervezetünk nyiregyházi klubhelyiségében. A zsűri elnökének tisztét Bory Zsolt költő látta el. A bíráló bizottságban még két magyarszakos főiskolai hallgató foglalt helyet. A kötelező versek Radnóti Miklós költeményei voltak. A versenyt jó színvonal és nagyjából egyenrangú teljesítmények jellemezték. Talán meglepetést csak Gulyás Nóra szabadon választott verse okozott: mély át-

éléssel tolmácsolta Ady érzelemgazdagságát, a szeretet és a szerelem utáni vágyakozását. Ő lett az első helyezett. Teljesítményét Vörösmarty összes verseinek két kötetes kiadásával jutalmazta a közönség. E sorok írója a második helyen végzett. A harmadik helyre Molnár Zoltáné, a negyedikre Erős Pálné, az ötödikre pedig Hornyák József került: értékes könyvjutalomban részesültek.

Molnár Zoltán

- . -

Gerdelics Ferenc: Közlekedési rovat

VISELD A FEHÉR BOTOT!

Dosek Lajosné:

Karl Marx-Stadti beszámoló

1978. október 9-21-ig részt vettem Karl Marx-Stadtban a vakok Rehabilitációs Centrumában, a Dr. Salvador Allende intézetben rendezett nemzetközi mozgásoktatási tanfolyamon /mobilitás-tréning/, melyet a szocialista országok részére tartottak.

Az eseménysorozaton részt vettek a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Bulgária, Jugoszlávia, Vietnám és hazánk képviselői. A megjelent személyek többségükben a vakok oktatási intézményeiben dolgozó tanárok voltak.

A tanfolyam tárgya a vakok mozgásra és tájékozódásra való nevelésének elsajátítása volt. A kurzuson elméleti és gyakorlati foglalkozások folytak. Az elméleti rész témái: az iskoláskorúak és a később megvakultak rehabilitációjáról; társadalmi beilleszkedésükről, munkavállalásukról, életükről, a családban és a kollektívában. Tulsúlyban voltak a gyakorlati foglalkozások, amelyek az első naptól kezdve bekötött szemmel folytak. A gyakorlati résznek az volt a célja, hogy a tanfolyam hallgatói elsajátítsák a hosszú bottal való közlekedés technikáját.

A tanfolyamon hangsúlyozták, hogy a hosszubot-technikát nem azok számára dolgozták ki, akik már évek óta megbízhatóan közlekednek rövid bottal, hanem azok számára, akik nemrég veszítették el látásukat. Az ilyenek részére 1970 óta folyamatosan rendeznek elemi rehabilitációs tanfolyamokat az NDK intézeteiben. Ezeknek a 12 hetes kurzusoknak a keretében 96 óra mozgás és tájékozódási oktatás folyik, a többi tantárgyon kívül.

Az eredeti technikát R. Hoover dolgozta ki az Egyesült Államokban 1948-ban, azóta használatos az iskolai oktatásban is. Az európai országok számára az első oktató-képző tanfolyamokat 1975-ben rendezték Birminghamban. Ezen az NDK-ból ketten vettek részt. Azóta rendszeres oktató-képzés folyik az NDK-ban. Azt a célt óhajtják elérni, hogy minden megvakultnak külön oktatója legyen a tanfolyam idején. Az oktató, tanítványát annak lakásán és környékén tanítja meg a szükséges ismeretekre /bevásárlás, közlekedés, könyvtár stb./

Magáról a botról el kell mondani, hogy a műszaki fejlődés vívmányait felhasználva üvegrost betétes mianyagból /glasfieber/ készült. Előnyei: könnyű /15 dekás/, ruganyos, nem törik és nem deformálódik. A bot hosszát a használó személy testmagasságától függően választják meg. A bot általában a szegycsont magasságáig ér. Ennek az az előnye, hogy két lépésnyi távolságból felismerhetők vele a talaj tulajdonságai /minőség, egyenetlenség/ és az esetleges akadályok. Ez a két lépés elég ahhoz, hogy a bot használója időben megálljon és így elkerülje az ütközést. A bot végén cserélhető tapogató van, amelynek a környezettel való érintkezés auditív jelzéseket ad használója számára. A bot bármelyik kézben tartható, vállszélességben lapos ívű mozgásokat végeznek vele a lépés ritmusában.

A tanfolyam gyorsított, intenzív módon folyt, hogy a rendelkezésre álló két hétbe beleférjen. A technika tanításánál nélkülözhetetlen a látás, oktatóknak kizárólag látókat ajánlanak, akik a kiképzés során bekötött szemmel tesznek szert azokra a készségekre, amelyek látás hiányában nélkülözhetetlenné válnak.

A tanfolyam záróértékelésén a szervezők, személy szerint Dr. Pillasch arra kérte a megjelenteket, hogy egy év elteltével minden résztvevő ország szövetsége értesítse őt a vakok mozgási és tájékoztatói oktatásának helyzetéről. Értékelésen felszólalva megjegyeztem, hogy nálunk a tanévben kap helyet a mozgási és tájékoztatói oktatás a testnevelés keretében három éven át, heti egy órában.

- . -

Kuminka Györgyné: Uttörőrovat

Szakkörünk vendége volt Tarján Györgyi

Iskolánk "Arany János" irodalmi köre levélben meghívta Tarján Györgyi művésznőt, aki 1978. december 5-én eleget tett kérésünknek.

Nagy izgalommal vártuk ezt a délutánt. Már korán beültünk a könyvtárszobába. A művésznőt, megérkezésekor, két pajtás és Nyul Győző tanár ur fogadta. Pap János igazgatóhelyettes megkérte Tarján Györgyit, hogy irjon be a vendégkönyvbe. Majd bekisérték a vendéget a könyvtárszobába.

Nagy Vera az üdvözlő szavak után egy csokor virágot nyújtott át a művésznőnek, aki nagyon örült a virágnak és viszonzásul egy cserep virággal ajándékozta meg az irodalmi kört. Miután leült közénk, mi kérdéseinkkel halmoztuk el. - Arról érdeklődtünk, hogyan lett színésznő? Mi a hobbyja? Mi a véleménye a beat-zenéről?

A művésznő elmondta:

"Kis koromban orvos akartam lenni, de irtóztam a fájdalomtól. Iskolaszobában tagja voltam az irodalmi szakkörnek. Az ünnepélyeken gyakran szavaltam. Végül elvégeztem a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközép Iskola jazz tanszakát. Egyik tanárom biztatására jelentkeztem a Színművészeti Főiskolára. Majd a gyermek-színházban kisebb-nagyobb szerepeket kaptam. Így lettem színésznő. Hobbym az autózás. Kedvenc zeneszerzőm Bach. Ha valaki a beat-zenét hivatásszerűen űzi, akkor legalább tisztán énekeljen."

Ezután megkért minket, hogy valamit énekeljünk és szavaljunk.

A kedves, meghitt délután végén dedikált fényképeket kaptunk. Láto-gatását nagyon szépen köszönjük.

"Arany János" irodalmi kör

....

Félévi jelentés a sakkozók munkájáról

Iskolánkban a sakkozás kedvelt sportág. Az évenkénti sorozatos mérkőzések mellett most ősszel a Vakok és Gyengénlátók Szövetsége két KISZ-szervezetének meghívására sakkmérkőzéseket bonyolítottunk le. Intézetünk-ből kilépett volt tanítványaink jöttek vissza, hogy uttörőinkkel izgalmas mérkőzést tartsanak.

Uttörő csapatunk a Téli ünnepélyes díjkiosztásán a Kefe- és Seprűgyártó Vállalat KISZ csapata után a második helyezést érte el. A meghívásért és a kiosztott jutalmakért köszönetet mondunk.

Uttörő csapatunk husz tanuló részvételével játszotta a selejtező mérkőzéseket.

A Vakok és Gyengénlátók Szövetségének Sakkszakosztálya osztott ki jutalmakat. Nemes György, a Wesselényi Sportkör Sakkszakosztályának vezetője, valamint Kovács Ferenc vezetőségi tag adta át kis ünnepség kíséretében a megérdemelt jutalmakat sakkozóinknak. Végül Nemes György buzdító és kedves szavakkal szólt az uttörőkhöz.

Sakkozóink helyezés szerinti névsora:

1. Czetlik Imre	14 pont	9. Kabai Imre
2. Guba János	14 "	10. Tábori József
3. Rózenberczky Zoltán	12 "	11. Csombor József
4. Szathmáry Tibor	11 "	12. Csuka Tibor
5. Csonka Imre		13. Nyirő László
6. Szabó Lajos		14. Horváth János
7. Vissy Imre		15. Géczy Sándor
8. Pokornyi Tamás		16. Turányi István

Gyengénlátó tanulók:

Jarakidisz Dimitrov
Papp Tamás
Nolnár Attila
Szekeres István

Seres István
szakkör-vezető

- . - . -

Tóth Lajos: Kulturális életünk hirei

Rendezvények Szövetségünk székházában
/1146. Bp. XIV. Május 1 ut 47.sz./

1978. március 4. vasárnap 16 óra:

A "Pasztorek Mihály" színjátszócsoport Nónapi műsora.

1978. március 25. vasárnap 17.30 óra:

A "Kamararitkaságok" sorozat hangversenye:
Fiatal művészjelöltekből álló fuvós-trió /oboa-fuvola-
fagott/ barokk és Haydn művekből összeállított estje.

Közöljük a kedves olvasókkal, hogy a további műsorok rendezésével kapcsolatban még tárgyalásokat folytatunk. Az időpontok véglegesítése után a budapesti körzeti csoportok elnökeit értesítjük a műsorokról. Érdeklőni lehet még a Szövetség kulturfelelősnél is.

.....

Szövetségünk 1978. évi irodalmi pályázatának végeredménye

Az irodalmi - novella - pályázatra összesen kilenc értékelhető pályamű érkezett be. A jelíges műveket a bíráló bizottság a következőképpen rangsorolta:

1. "KUKA" jelige A pályamű címe:	- Tóth Endre, Budapest A barlang
2. " VALAMI TÖRTÉNT" jelige A pályamű címe:	- Nagy Istvánné, Nagykanizsa A lányom érzelmei
2. A pályamű címe:	- Inász Kovács Éva, Galgahéviz Egyetlen nap
3. A pályamű címe:	- Varga Katalin, Budapest Oltárkép magnóval
3. "IHAI" jelige A pályamű címe:	- Szonda Klára, Debrecen Fiatalok

A felsorolt díjnyertes pályaműveket eljuttatjuk az Irodalmi Értesítő Szerkesztőségéhez, hogy - lehetőség szerint - folyamatosan közölje az olvasókkal.

...

Ü D Ü L É S I F E L H I V Á S !

Értesítjük tagtársainkat, hogy Szövetségünk Balatonbogláron az 1979. év folyamán az üdültetést május 24-től szeptember 12-ig nyolc turnusban szervezi.

A lebonyolítás a korábbi évek gyakorlatának megfelelően történik. Tagtársaink a lakóhelyük szerinti megyei szervezetnél jelentkezhetnek üdülésre március 1-ig.

Hangsúlyozzuk, hogy üdülőkben diétás ellátást, fokozott gondozást biztosítani nem tudunk. Ezért csak olyan személyek jelentkezését kérjük, akik az említett kivételes ellátásra nem tartanak igényt.

A beutalást a Központi Elnökség által kijelölt Üdültetési Bizottság bírálja el.

Fontosnak tartjuk, hogy minél több tagtársunk nyerhessen beutalást. Ezért az igények elbírálása az alábbi szempontok szerint történik:

- 1./ Előnyben részesül az, aki még egyáltalán nem, vagy legalább négy éve nem kapott beutalást.
- 2./ A beutaláshoz legalább egy éves szövetségi tagság szükséges.
- 3./ Kisérőt csak olyan személy vihet magával, akinek erre látási fogyatékos-sága miatt feltétlenül szüksége van. /Egy tag csak egy kísérőt./ A-mennyiben vak házaspár igényel beutalót, ez is csak egy kísérőt vihet magával.
- 4./ A beutalásoknál előnyben részesítjük a dolgozókat, valamint figyelem-be vesszük a vakúgy területén hosszabb ideje kifejtett társadalmi munkát.
- 5./ Ha a tag kísérője gyermek, annak legalább 5 évesnek kell lennie.
- 6./ Nem utalható be, aki fertőző betegségben szenved.
- 7./ A kísérő magatartásáért a beutalt tag felel.
- 8./ A tizennégy évesnél fiatalabb gyermek üdülésre való alkalmasságát - az üdülés megkezdésekor - három napnál nem régebbi orvosi bizonyít-vánnyal kell igazolni az üdülő gondnokánál.
- 9./ A térítési díjakat az alább közölt határidőkig kell befizetni. A be-utaló jegyeket csak a befizetés megérkezése után küldjük ki ajánlott levélben. A befizetési határidő elmulasztását lemondásnak tekintjük.
- 10./ A jelentkezőknek legalább két turnust, - de ha módjukban áll, többet is - kell megjelölniük.
- 11./ A befizetett térítési díjat nem áll módunkban visszafizetni. Indokolt esetben azonban a beutalót Központunk más jogosult személyre-átruházhatja. Ez esetben a befizetett térítési díjat visszafizetjük, ha a beutaló visszaküldése a turnus megkezdése előtt, időben megtör-ténik.

Kérjük nyugdíjas és munkaviszonyban nem álló tagtársainkat, hogy le-hetőleg az első, második és nyolcadik turnusra jelentkezzenek.

Üdültetési díjak:

Szövetségünk tagjai részére íét hétre	308.- Ft
Felnőtt kísérő részére két hétre	508.- "
5-14 év közötti gyermek részére két hétre	196.- "

Turnusok:

I. csoport	május 24-től június 6-ig	két hetes	43 fő
II.	" június 7-től június 20-ig	" "	43 "
III.	" június 21-től július 4-ig	" "	43 "
IV.	" július 5-től július 18-ig	" "	43 "
V.	" július 19-től augusztus 1-ig	" "	43 "
VI.	" augusztus 2-től augusztus 15-ig	" "	43 "
VII.	" augusztus 16-től augusztus 29-ig	" "	22 "
	" augusztus 16-től augusztus 22-ig	egy "	21 "
VIII.	" augusztus 30-tól szeptember 12-ig	két "	22 "

Befizetési határidők:

I.-V. turmusig: április 1-ig,
VI-VIII. " április 15-ig.

Szövetségünk az üdülési díjakat a Magyar Nemzeti Bankon keresztül kapja meg. Átutási idő legkevesebb 14 nap, ezért kérjük, hogy a pénzt időben fizessék be.

Fontos, hogy az üdülő házirendjét a közösség érdekében minden beutalt pontosan tartsa be. A beutaltak érdekében a rendbontó magatartást szigorúan bíráljuk el. Súlyos vétség esetén a beutalt az üdülést nem folytathatja.

Üdülőnket évről-évre lehetőségeinkhez mérten fejlesztjük. Célunk az, hogy sorstársaink a lehető legjobb körülmények között pihenhessenek.

Ezúton is kívánunk az üdülésben résztvevő tagtársainknak kellemes időtöltést és jó pihenést!

/Vigh Jánosné/

- . -

Dénes József: Sportrovat

Molnár István: Beszámoló az egyéni sakkvilágbajnokságról

1978 őszén több igen jelentős esemény foglalkoztatta a sakkozók népes táborát. Ezek közül is kiemelkedő jelentőségű volt a Karpov-Korcsnoj mérkőzés a férfi világbajnoki címért, a Gaprindasvili-Csiburdanidze mérkőzés a női világbajnoki címért és még persze a vakok egyéni világbajnoksága is!

Ez utóbbit azonban nem párosmérkőzés formájában rendezték meg, hanem a szokásos svájci rendszerben, valamennyi jelölt részvételével. - Erre a versenyre szeptember 10 és 21 között került sor a belgiumi Bruggében.

Ez a kedves, hangulatos, történelmi város nem messze fekszik a tengerparttól, a jelentős Ostendetől. 120.000 lakosával, kanyargós csatornáival, impozáns főterével, ősi templomaival - az egyikben eredeti Michelangelo Pieta - kellemes környezetet nyújtott a versenyzőknek.

Emlékeztetőül annyit, hogy a megelőző világbajnokságot 1975-ben a nyugatnémet Bad-Berleburgban rendezték meg. Itt az élen a következő volt a sorrend: 1. Rudenski, 2. Dr. Flórián, 3. Csabarkapa, 4. Zeitler, 5. Mehidic, 6./ Wunsche ... 13. Erős 5,5 pont. 24 induló volt.

A mostani verseny újabb rekordot jelentett a résztvevők számát tekintve, mert 26-an indultak. Újabb színfoltot jelentett az, hogy két új nemzet képviselőjében a portugál Vidinha és az indonéz Surjantó játszott. Ezzel a résztvevő nemzetek száma 25-re emelkedett, tekintve, hogy 2 szövjet játékos volt jogosult elindulni. Ezek az adatok ismételten tanúsítják, a vak sakkozás növekvő népszerűségét és elterjedését az egész világon.

Az esélyek latolgatásakor nyilvánvaló volt, hogy a világbajnoki címre a szovjet Rudenskinek és Krylovnak, valamint a jugoszláv Bareticsnek van esélye. Ebbe a küzdelembe még a veterán cseh dr. Flórián szólhat bele. A magyar színeket ismét Erős Pál képviselte. Ezt a tavalyi házi bajnokság fölényes megnyerésével, az ideai csapatbajnoki küzdelmekben mutatott kitűnő eredményével és a cseh, lengyelországi mérkőzéseken elért jó eredményével érdemelte ki.

Mindenképpen jobb eredmény elérését tüztük ki célul, mint legutóbb. Reális számítások szerint a 7-9-ik helyek egyikére volt esélyünk.

Az esélyek mérlegeléséhez tartozik az is, hogy Rudenski élő pontjainak száma 2270, Bareticsé 2305 volt, Krylov viszont nem rendelkezett ilyennel, kellő számú verseny hiányában.

Az első fordulóban Erős ellenfele a svéd Svensson volt, sötét színekkel. A Volga csel megnyitású játszmában Erős elfogadta a gyalogáldozatot, majd pontos játékkal megfékezte sötét kezdeményezését. Újabb gya-

logot nyert már nyerő állás mellett, amikor a svéd tullépte a gondolkodási időt és vesztett.

Az irányított sorsolás következtében a két szovjet játékos egymással játszott. Mint várható volt, a mérkőzés hamarosan döntetlenül ért véget. Baretics viszonylag könnyen legyőzte a bulgár Athanasovot. Még ekkor nem sejtette senki, hogy a bulgár a verseny egyik meglepetése lesz, aki döntő mértékben befolyásolja majd a verseny végeredményét.

Wünsche könnyen nyert a francia Schmeisser ellen. Nem mondható ez el dr. Flóriánról, aki vesztett állást nyert meg a finn Tonteri ellen. A többi eredmény nagyjából a papirformának megfelelően alakult. Nagy derültséget keltett viszont az angol Carlin, amikor tiszt-előnyös, abszolút nyert végjátékban pattot csinált az indonéz versenyző ellen.

A második fordulóban nehéz "munka" várt Erősre, Bareticset kapta. A királyindiai védelmet választó jugoszláv ellen Erős a 4 gyalog változatot játszotta meg, amellyel már eddig több szép győzelmet aratott. A megnyitást kölcsönösen eléggé hibásan játszották meg, Erős fölénybe került és döntő kombinációra nyílt lehetősége kétszer egymás után. Sajnos, csak azt hitte, hogy döntetlenre elég és nyerni akart! Ez dicséretes, csak pontosabban kellett volna számítani és akkor nyer. Lassacskán Baretics kiegyenlítette esélyeit, majd miután Erős újabb komoly hibát vétett, nyert. Ez bizony nagyon fájdalmas vereség volt, mert értékes pont megszerzésére volt közvetlenül kilátás a játszmában.

Rudenski Fesche ellen, Krylov Free ellen, dr. Flórián Burdió ellen elég biztosan nyertek. Zeitler és Wünsche is "bevasalták" a pontot.

A harmadik fordulóban Erősnek sötéttel a finn Tonterivel kellett játszania. Sajnos a játszmát Erős igen gyengén játszotta, még az előző fordulóbeli vereség hatása alatt állt. Szicíliai védelemben a Svesnyikov változat került terítékre, ezt itthon előkészítettük. Erős Pali türelmetlenül áldozatul hagyta a vezérszárnyát a király elleni támadás kedvéért. Ezt azonban a finn könnyen leszerelte és nagy anyagi tulerejével könnyen győzött. Feltűnt azonban, hogy az ujonc finn tehetséges játékos. A világbajnok Rudenski nagy csatát vívott az izraeli Allashvilivel. Ezt presztizsmeccsnek szánhatták, mert az izraeli nem olyan régen még szovjet volt. Rudenski igen nehezen nyert az erősen játszó ellenfél ellen. Ugy tűnt ekkor, hogy Allshivli még sok borsot fog törni az ellenfelei orra alá. Ez azonban a későbbiekben elmaradt, mintha ezzel a játszmával az ereje is elszállt volna.

Feltűnést keltett viszont Krylov, aki igen körültekintő, pozíciós játszmában "megnyuzta" Burdiót. A szokatlan állásban a spanyol nem igazodott ki. A forduló egyik csemegéje volt a Wünsche-Baretics összeecsapás. Baretics szokása szerint a királyindiai védelmet választotta. Éles küzdelem után gyalogot nyert. Wünschének ekkor még jó esélyei voltak legalább a döntetlenre. Ezt azonban elszalasztotta és függő után Baretics nyert. Izgalmas összeecsapás volt dr. Flórián és Zeitler között is. Az NSZK bajnoka közel jutott a győzelemhez, de a veterán cseh rutinja hozzásegítette őt örökös sakkos döntetlenhez.

Az "alsóházban" feltűnt az amerikai Slagle gyenge játéka és ezzel elért csekély fél pontja. Vidinha és Svensson pedig 0 ponttal álltak a mezőny végén.

A negyedik fordulóban Erősnek a dán Hansen ellen nyílt kilátása pontjai szaporítására, sötét szinnel. Ez bekövetkezett ugyan, de jóval nehezebben a vártnál. A szicíliai védelmi játszmában a dán elég jól tartotta magát és csak kicsit rosszabb végjátéokra volt kilátása, amikor időtúllépéssel vesztett.

E fordulóban több kritikus játszma osztotta meg a nézőközönség figyelmét. Így izgalmas volt a Rudenski-Zeitler összeecsapás. A világbajnok már a 15-ik lépés körül döntő álláselőnyre tett szert, de ekkor tőle szokatlan módon "elernyedte". Zeitler pedig kitűnő védekezéssel megmentett egy fél pontot.

A Wunsche-Dr. Flórián összecsapáson a cseh komoly hibát vétett már a 8-ik lépésben. Wunsche gyalogelőnyhöz és jobb álláshoz jutott. Ezt következetes játékkal győzelemig fokozta. Kisebb meglepetés volt, ekkor még! Őriási birkózás volt a Baretics-Krylov játszmában. A szicíliai Paulsen változatában a végjátékban Baretics gyalogot nyert. Ezt azonban bástyavégjátékban, egyoldali gyalogok mellett nem lehetett érvényesíteni. Krylov itt mint kitűnő védekezőjátékos mutatkozott be.

A többiek közül az Athanasov-Boerefijn, a Jennen-Tonteri ért véget döntetlennel. Burdió nyert Allashvili ellen.

Az élen így állt a helyzet: Baretics 3,5; Rudenski, Zeitler, Wunsche, Krylov 3; dr. Flórián, Tiefenbacher, Boerefijn, Tonteri, Athanasov, Jennen 2,5. Erősnek 2 pontja volt.

Az ötödik fordulóban Erősnek Winkelmann jutott. A svájci a francia védelmet választotta. A megnyitást elég gyengén játszotta és így Erős a 17-ik lépésben gyalogot, majd a 24-ikben minőséget nyert. A játszma 30 lépés alatt be is fejeződött. Erős Pali jó játékkal megérdemelten nyert. Ezzel 3 pontra tett szert.

A forduló legnagyobb érdeklődését kiváltó mérkőzése a Baretics-Rudenski volt. A szicíliai scheveningeni védelmében Baretics csekélyke előnyhöz jutott. Közben azonban "megfeledkezett" az óráról és a 33-ik lépésben tullepte az időt. Rudenski nagyjelentőségű győzelmet aratott.

Rendkívül izgalmas volt a Zeitler-Wunsche összecsapát. Ez is Svesnyikov változat volt. Zeitler tisztet áldozott azért, hogy a sötét király közepén maradjon. Wunsche kénytelen volt a tisztet visszaadni, gyaloggal együtt. Időzavarban elkövetett újabb hibája pedig végleg megpecsételte sorsát. Jó játszma, értékes győzelem.

A másik fontos játszmában Krylov lassan felőrölte dr. Flórián állását és idegeit. Az idős cseh versenyző tulajdonképpen jól állt, de következett az időzavar. Ezt még gyengébb játékosok ellen megengedhette magának Flórián, de itt nem! Hibázott és vesztett.

Meglepő volt, hogy Tonteri vesztett Boerefijn ellen, aki következetesen mindig a skandináv védelmet játszotta a versenyen, továbbá az is, hogy Surjantó megverte Allashvilit.

Az élen ekkor egyformán 4 ponttal Rudenski, Krylov és Zeitler vezetett.

A hatodik fordulóban Jennen ellen kellett játszania Erősnek, sötét színnel. Egyformán 3 ponttal álltak ekkor. Jennen az olimpián megmutatta már orosz-lánkörmeit, közel 100%-os teljesítménnyel. Akkor egyedül Dénes verte meg. A királyindiai védelem Averbach változatát választotta Jennen. Erős nem használta ki esélyeit a megnyitásban, passzívan játszott. Fokozatosan hátrányba került, gyalogot veszített. A függőállás nyerve volt Jennennek. Szerencsére nem a legjobb lépést borítékolta és sikerült ellenjátékkal, ellenkező színű futárok mellett a döntetlent kicsikarnia.

Rudenski izgalmas küzdelemben verte meg Boerefijnt. Krylovnak szicíliaiban sötéttel sikerült viszonylag simán megvernie Zeitlert. Wunsche imponáló játékkal győzött Athanasov ellen. Fesche legyőzte Tiefenbachert, Flórián Surjantót, Burdió Tonterit. Feltűnő volt, hogy Vidinha már a hatodik vereségét szenvedte el, ezuttal a dán ellen. Baretics igen nehezen győzött az olasz Vaccani ellen, aki egy időben jobban állt.

A verseny első felének lezárása után Rudenski és Krylov állt az élen 5-5 ponttal. Megkezdődött a második szakasz.

A hetedik fordulóban Boerefijnt kaptuk ellenfelül. Tudtuk, hogy megint skandinávot játszik. Készültünk ellene. Sikerült is jobb állással átmenni a középjátékba. Érdekes pillanat volt a 16-ik lépés után, amikor a sötét vezér a 8-ra szorult, úgy, hogy lépni sem tudott. Erős elszalasztott egy kedvező fordulatot a középjátékban és a holland lassan kiszabadult a szorításból. A fenyegető időzavarra és a közel egyenlő állásra tekintettel Erős elfogadta a döntetlen ajánlatot a 31-ik lépésben.

Az élen állók folytatták győzelmi sorozatukat. Rudenski dr. Flórián

ellen hosszas küzdelemben, Krylov Fesche ellen elég könnyen nyert. Baretics a sziciliaiban gyalogot áldozott Zeitler ellen, támadáshoz majd tiszte-előnyhöz jutott. Ezzel el is dőlt ez a játszma. Wunsche hosszas küzdelemben játszott a Burdiót. Ezzel feljött a negyedik helyre.

A nyolcadik fordulóban a slágermérkőzés a Rudenski-Wunsche találkozó volt. Itt is a sziciliai Svesnyikov változatát játszották. Világos egy kicsit jobban állt a megnyitás után, de aztán hibázott. Wunsche megragadta a kínálkozó lehetőséget és jobb esélyekhez jutott. Rudenski hosszas gondolkodás után a király elleni támadásra határozta el magát, ezzel meg is zavarta Wunsche-t. Hibázott és a függő után már nem volt mentsége.

A Fesche-Erős játszmában is újra a Svasnyikovot játszották. Sötét jól állt, gyalogot nyert. A 35-ik lépésben azonban súlyosan hibázott és minőséget vesztett. Már-már vége volt mindennek, amikor Fesche is nagy hibát vétett a 49-ik lépésben és a játszma döntetlenül végződött. Krylov gyorsan nyert Jennen, Baretics Boerefijn ellen. Zeitler-Athanasov játszma hosszas küzdelem után végződött döntetlenül.

A kilencedik fordulóban azután Erős ellenfele Rudenski volt. Eddigi találkozásai során minden alkalommal a világbajnok győzött. Sajnos, ez a sorozat most sem tört meg. Pali a Nimzoindiait elég gyengén játszotta, sötét a 20. lépés körül felülkerekedett és a 30-ik lépésben feladásra készítette ellenfelét.

Ebben a fordulóban több drámai játszma volt. Így pl. Baretics jó állás után hibázott és dr. Flórián a 22. lépésben feladásra kényszeríthette volna a világgal játszó ellenfelét. Egy különös Hc2-al! lépés adott volna, vagy vezért nyert volna. Ezt a lehetőséget azután kihagyta és Baretics megnyerte ezt a fontos játszmát. Krylov-Wunsche rangadón a szovjet játékos matt-támadáshoz jutott, de elhibázta. Ezután az első függőben Wunsche állt jobban, de hibázott. A második függőben már ismét Krylov pozíciója volt jobb. Végül a harmadik függő után, a 106-ik lépésben nyert is. Gigantikus küzdelem volt.

Tonteri abszolút nyert álláshoz jutott Zeitler ellen. Vezért is nyerhetett volna, bizonyára mattot is adhatott volna. Helyette minőség és két gyalogelőnyös végjátékra cserélt le. Itt azután hagyta, hogy sötét gyalogja egyszerűen besétáljon. A verseny egyik legnagyobb rontása volt:

Boerefijn tiszt-előnnyel vesztett Burdió ellen és Vaccani is jobb állásból Tiefenbacher ellen.

Ennyi rontás után a táblázat így festett: Rudenski 8, Baretics 7,5, Krylov 6 és egy függő /végül is 8 pont/, Zeitler, Athanasov, Fesche 5,... Erős 4,5 ponttal a 11-ik helyen állt.

Az utolsó előtti, 10-ik forduló sem nélkülözte az izgalmakat. Az élre kívánczik az Athanasov-Rudenski játszma. Ez a játszma egy ideig a híres Botvinnik-Löwenfisch játszma nyomán haladt. Sötét egy kicsit rosszabbul állt, amikor leütött a3-n egy világos gyalogot. Nos, ez az ütés a világbajnoki cím elvesztését jelentette, mert a vezérnek nem volt hazafelé útja, csak tisztvesztés árán. A játszmát nagy meglepetésre Athanasov megnyerte.

Krylov kicsit rosszabb végjátékot nyert meg Tiefenbacher ellen, Burdió viszont meglepetésre könnyen megverte Zeitlert. Wünschének nem okozott gondot Tonteri legyőzése.

A mi számunkra nagy jelentőségű volt a dr. Flórián-Erős találkozó. Pali még sohasem nyert dr. Flórián ellen, legutóbb Podlesiben döntetlen volt. Ezt megelőzően viszont mindig vesztett. Most megtört a jég! Antal védelmi játszmában ellenkező oldalra sáncoltak, majd kölcsönösen megtámadták egymás királyát. A versenyben Erős néhány találékony, bátor lépéssel előnybe került és végül is vezérelőzettel adott mattot. Ez volt Erős Pali legjobb játszmája a versenyen. A győzelem felhozta a nyolcadik helyre, 5,5 ponttal.

A versenyállása ez volt az utolsó forduló megkezdése előtt: Krylov 9, Baretics 8,5, Rudenski 8, Athanasov 6,5, Wunsche 6, Burdió 6, stb.

Az utolsó forduló elé mindenki nagy várakozással tekintett. Sok minden forgott még kockán, így a világbajnoki cím is. Krylov sötéttel kapta azt az Athanasovot, aki legyőzte Rudenskit. Mivel Baretics Burdiót kapta világossal, még reménykedhetett az első helyben is.

Amint az várható volt, Erős Pali Wünschét kapta világossal. Egy esetleges győzelem a 6-7-ik helyet, döntetlen a 8-9.helyet jelentette volna.

Sajnos, kisértetiesen megismétlődött a Bad-Berleburgi utolsó forduló. Akkor Zeitler ellen, most Winsche ellen vesztett Pali simán. A vezércsel Lasker védelmében az első 16 lépést az elmélet szerint tették meg. Ekkor Pali döntetlent ajánlott - kicsit jobban állt! Winsche viszont azonnal elutasította. Sajnos, a 17-ik lépésben azonnal hibázott Erős, Winsche szép kombinációval gyalogot nyert. Világos újabb hibáinak következtében már 21-ik lépésben mattot adott! Kiábrándító vereség volt.

Krylov rendkívül magabiztosan elutasította a döntetlen ajánlatokat és kitűnő pozíciós játékkal felőrölte világos ellenállását. Finoman, pontosan játszott. Méltó játékkal nyerte el a világbajnoki címet!

Rudenski könnyen verte Walisiakot. Nagy meglepetésre azonban Burdió sötéttel megverte Bareticsot!

Mindenki drukkolt Vidinhanak, hogy az első és egyetlen győzelmét vagy döntetlenét érje el. Ez azonban elmaradt, mert Vaccani legyőzte.

Igy alakult ki azután a verseny következő eredménye:

1. Krylov /szovjet/	10 pont
2. Rudenski /szovjet/	9 "
3. Baretics /jugoszláv/	8,5 "
4. Winsche /NDK/	7 "
5. Burdió /spanyol/	7 "
6. Zeitler /NSZK/	6,5 "
7. Athanasov /bulgár/	6,5 "
8. Tiefenbacher /osztrák/	6 "
9. dr. Flórián /cseh/	5,5 "
10. Fesche /norvég/	5,5 "
11. Boerefijn /holland/	5,5 "
12. Erős	5,5 "
13. Tonteri /finn/	5,5 "
14. Schmeisser /francia/	5,5 "
15. Allashvili /izrael/	5,5 "
16. Surjantó /indonéz/	5,55 "
17. Jennen /Belga/	5 "
18. Free /Uj-Zéland/	5 "
19. Vaccani /olasz/	5 "
20. Malasiak /lengyel/	5 "
21. Winkelmann /svájci/	4,5 "
22. Carlin /angol/	4 "
23. Hansen /dán/	3,5 "
24. Slagle /USA/	3,5 "
25. Svensson /svéd/	3 "
26. Vidinha /portugál/	0

A világbajnoki cím méltó helyre került. Az ujong Krylov nagy sikere volt ez a verseny. Eddig csak azt tudtuk róla, hogy legutóbb megnyerte a szovjet bajnokságot és játszott a jugoszlávok elleni szokásos évi barátságos mérkőzésen. Fiatal korához képest meglepően nyugodt, finom pozíciós játékos. Még sok jó eredményt fog elérni.

Rudenski végig esélyes volt a világbajnoki címének megvédésére. Végül egyetlen játszma, a bulgár Athanasov elleni döntött hátrányára. Ennek ellenére most bizonytalanabban játszott, mint máskor.

Baretics sokan az első helyre várták. A legtapasztaltabb nemzetközi játékos volt a mezőnyben. Már több versenyen játszott a látók ellen, így pl. már döntetlent ért el a mi Szabó nagymesterünk és Lukács Péter

nemzetközi mesterünk ellen is. Saját szavai szerint kissé elkedvetlene-
dett a Rudenski elleni vesztes miatt és azért, hogy Krylov ellen sem fu-
totta többre döntetlennél. Játéka azonban nem volt meggyőző, a két szov-
jet jobban játszott.

Siker Wunsche 4-ik helye. Finoman, jól játszott. Ha még fejlődik tak-
tikailag, úgy az első hely kérdésebe is beleszólhat legközelebb.

Burdió és Athanasov eredménye meglepetés. Zeitler a várhatót produ-
kálta. Tiefenbacher /ez a másik, Róbert volt/ játéka gyengébb, mint az e-
redménye. Dr. Flórián végképpen kiöregedett. Fesche és Tonteri tehetsége-
sek, még fognak jó eredményt elérni.

Erős Pali pontosan megismételte a legutóbbi eredményét, most is 50%-ot
ért el. Teljesítménye a várhatónál gyengébb, tudása ettől feltétlenül több.
Versenyzői erényeinek azonban híján van, nem tud küzdeni eléggé. Igen
gyakran az önbizalom hiánya akadályozta meg a jobb játékokban. Ha ez megvan,
talán 1,5-2 ponttal többet csinált.

A mezőny második fele még bizony gyengécske. A sakkozás elterjedését
mutatja azonban az, hogy még ezek is ismerik a jugoszláv Informátort, a
legújabb elméleti kutatásokat, gyakorlati játszmákat. Így pl. az olasz,
de az indonéz játékos is ismeri az Informátort.

A versenyt a belgák igen gondosan, körültekintően rendezték meg,
teljesen kifogástalanul. A szállodával szemben volt a versenyterem, így
egy-két perc alatt mindenki elérhette helyét.

A versenyteremben kötélt választotta el a játékosokat a kíséreltől!
Minden két játszámra egy külön versenybíró jutott, aki figyelte azt, hogy
a táblákon azonos legyen az állás, írta a partikat és még WC-re is kiki-
sérte őket. Így a tökéletes sportszerű játék biztosítva volt, lehetetlen-
né vált az esetleges segítség.

A fordulókat másnapján már megkaptuk a verseny bulletinját sik és pont-
írásban! Legalább 20 főből álló rendezői gárda sürgött-forgott a verseny-
zők körül, lesve azok gondolatát is.

A következő világbajnokság szervezőinek nagyon nehéz dolga lesz, ha
felül akarják mulni ezt a versenyt. Meg kell említenem, hogy a szervező
bizottság lelke a versenyvezető Roger Dhaenekint volt. Tevékenységéért
méltán kapta meg az IBCA Braille érdemérmét.

A verseny szabadnapján rendezték meg az IBCA rendkívüli kongresszusát.
Ezt a tette szükségessé, hogy tavaly elhunyt Uekermann, az eddigi elnök.
A kongresszuson nagy szavazattöbbséggel a holland Bestmannt választották
meg új elnöknek. /Legjobb választás volt, nomen est omen., a legjobb em-
ber, best man!//

A verseny jól szolgálta vak sakkozás és a népek közötti barátság ü-
gyét. Sok ismeretség született, sokan ismerkedtek meg távoli vidékek kép-
viselőivel. Így számunkra is érdekesek voltak asztaltársaink, az indonézek.
Mindenki érezte, hogy egy nagy közösséghez, az IBCA szervezete sakkcsalád-
hoz tartozik.

Minden résztvevőnek emlékezetes élménye marad a verseny, akár jól, akár
rosszul szerepelt, annak kellemes légköre, baráti szellemi miatt.

- . -

K ö z l e m é n y e k

1978. december 14-én rövid szenvedés után elhunyt Deézi Sándor sors-
társunk.

A háború alatt a Csepel Műveknél dolgozott, emellett kitűnő szórakoz-
tató zenész volt. Gazdag fantáziája, hangulatos zongorajátékában sok szó-
rakozóhelyen gyönyörködött a közönség; az 1960-as évek második felében
ment nyugdíjba. Azóta él a Vakok Szombathelyi Állami Intézetében. Színes
egyéniesség volt, közkedvelt, jókedélyű, barátságos ember. Halála mélyem
megrendítette mindazokat, akik ismerték.

Nagy részvét mellett kísérték utolsó útjára a szombathelyi temető
halottasházából 1978. december 21-én.

...

Ezúton tudatjuk kedves olvasóinkkal, hogy Molnár Gábor írónak - sorstársunknak - 70. születésnapja alkalmából, írói munkássága elismeréseként a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Munka Érdemrend Arany fokozatát adományozta.

....

Megismerkednék házasság céljából 45-55 év közötti, nem dohányzó, egyedülálló, gyengénlátó férfival, aki szereti a tisztaságot és otthonomba jönne. Leveleket "Meleg otthon" jelígre kérek a szerkesztőségbe.

....

36 éves mozgássérült dolgozó sorstársnő házasság céljából megismerkedne korban hozzáillő, lakással rendelkező, józan életű özvegyemberrel, - egy-két gyermek nem akadály. Leveleket "Kölcsönös bizalom" jelígre kér a szerkesztőségbe.

....

Felolvasást vállalok orsós magnetofonszalagra díjazás ellenében. A felvételeket lakásomon készítem el. Leveleket "Magno" jelígre kérek a szerkesztőségbe.

....

Felolvasást vállalok magyar és német nyelven megállapodás szerinti díjazással. Leveleket "Délután" jelígre kérek a szerkesztőségbe.

- . -

Innen-onnan

Az USA-ban számos vakot alkalmaznak az állami hivatalokban, mind a tagállamokban, mind a szövetségi hivatalokban. Különösen alkalmas munkaterület számukra a szociálpolitikai, a rehabilitációs, a jogi és az államigazgatási munkakörök. Bizottságokban is tevékenykedhetnek speciális munkakörökben. Szükség esetén látó segédmunkaerőt kell biztosítani részükre, akinek díjazását vagy az alkalmazó állami szerv fizeti, vagy egy bizonyos alaptól fedezik. A látási fogyatékosok részére egy speciális bizottság új munkaterületeket keres a magánalkalmazás területén is.

....

Az Egyesült Királyságban /Anglia, Skócia és Wels/ részben a hagyományos munkaterületeken dolgoznak a vakok és gyengénlátók igen nagy százalékban, továbbá telefonkezelők, gépirók, jogászok, masszőr, mezőgazdasági, technikai és adminisztratív segédterők, laboratórium, fém és butoripar, kézi és gépiszövő, főzés, takarítás és egyéb háztartási munka. Van még néhány egyéb terület, ahol egy-egy látási fogyatékos dolgozik.

....

Látási fogyatékosok részére felsőoktatásban az USA-ban különleges intézményt szerveztek /CATONSVILLE COMMUNITY COLLEGE, 800 South Rolling Road, CATONSVILLE, Md. 21228, USA/. Ez az intézmény segíti az érettségi vizsga letételét és az egyetemi vagy főiskolai oktatásban való részvételt. Külön felolvasó szolgálatot hozott létre, Könyvtárában Braille- és magnetofon tankönyvek, a gyengénlátók részére pedig nagynyomású tankönyvek találhatóak. A látási fogyatékosokat különböző segédeszközökkel is ellátják /magnetofon, Brailleírógép, stb./

....

1978. november 3-án, 54 éves korában meghalt Hans Ludwig Oelker, aki 21 évig volt az NDK Vakok és Gyengénlátók Szövetsége folyóiratának a "Gegenwart"-nak a főszerkesztője. A második világháború után először a Német Szövetségi Köztársaságban élt, ahol mint kommunistát üldözték, hazatérési pert indítottak ellene és nagy nehezen sikerült neki 1957-ben az NDK-ba menekülnie, amikor átvette a "Gegenwart" szerkesztését. Szívroham következtében halt meg. Az új főszerkesztő a 28 éves Thomas Nicolai lett.

....

Az NDK Egészségügyi Minisztériuma és Orvosi Tudományos Kutató Intézete szerkesztésében az állami kiadónál "Schwerbeschädigten Betreuung und Rehabilitation" címen tanulmánykötet jelent meg, amely a kérdést sokoldalúan, tudományosan világítja meg. A kötet magyar címe: A fogyatékosokról való gondoskodás és a rehabilitáció. A kötet jelentőségét fokozza, hogy az ENSZ közgyűlése az 1981 évet a Fogyatékosok Nemzetközi Évévé nyilvánította.

....

A vakügyi segédeszközök területén különösen sokat foglalkoznak a tájékozódást elősegítő és a normál írást olvasó segédeszközökkel. A tájékozódás segítésében különböző ultrahang szerkezetek mellett kiemelik a hosszú bot jelentőségét is, amely a viselő magasságától függően kb. 120-150 cm. Tanfolyamokat szerveznek, ahol a hosszú bot használatát tanítják. Nálunk is meg kell indítani ezt a tanfolyamot.

Az olvasógépek között a legelterjedtebb az "Optacon", amely a normál írást domborúan eredeti alakban adja vissza, a "Transicon" Braille-írásban az eredetileg betáplált betűtípust. Van olyan készülék is, amely hanggal adja vissza a nyomtatott szöveget /pl. angolul/, vagy szimbolikus hangjelekkel, amikor a codot külön meg kell tanulni. Sajnos, ezek a készülékek nagyon költségesek.

- . . . -